

Werk programma 2024

Gemeente Steenbergen

OMWB

WERKPROGRAMMA 2024

Gemeente Steenberg

December 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Uitwerking thema's en activiteiten 2024	4
2.1	Omgevingswet	4
2.2	Overdracht bodem taken	4
2.2.1	Inhoudelijke ontwikkelingen	4
2.2.2	Wat betekent dit voor het WP 2024?	5
2.3	Energie	6
2.4	Circulaire economie	6
2.5	Schone Lucht Akkoord	7
2.6	Overige Aandachtsgebieden in 2024	7
2.6.1	Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) stoffen	7
2.6.2	Stikstof	7
2.6.3	Milieuklachten	8
2.7	Toezicht 2024	9
2.8	NIG taken	10
2.8.1	Ketenaanpak	10
2.8.2	Verklaring Van Geen Bedenkingen natuur en toezicht	10
3.	Werkprogramma 2024	11
3.1	Inleiding	11
3.2	Programma 1	11
3.2.1	Vergunningverlening grijs (basis)	11
3.2.2	Toezicht grijs (basis)	11
3.2.3	Hercontroles grijs (basis)	12
3.2.4	Repressieve handhaving	12
3.2.5	Bezwaar en beroep	12
3.2.6	Klachten en bedrijfsmeldingen	12
3.2.7	Niet Inrichting Gebonden (NIG)	12
3.2.8	Energie	13
3.3	Programma 2	14
3.3.1	Vergunningverlening (niet basis)	15
3.3.2	Toezicht (niet basis)	15
3.3.3	Advies beleid leefomgeving	15
3.3.4	Advies water(kwaliteit)	15
3.3.5	Advies luchtkwaliteit en geur	15
3.3.6	Advies externe veiligheid	15
3.3.7	Advies energie en duurzaamheid	16
3.3.8	Advies gezondheid	16
3.3.9	Ondersteuning opdrachtgever	16
3.4	Programma 3	16
3.5	Totaaloverzicht	17

1. Inleiding

Voor u ligt het werkprogramma (WP) 2024 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) voor uw gemeente. Het jaar 2024 wordt een bijzonder jaar, gezien de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Het is nog niet duidelijk hoe de nieuwe wet exact aangrijpt op alle producten en diensten in ons werkprogramma.

Deze versie is tot stand gekomen na het eerste overleg met u in de eerste helft van dit jaar naar aanleiding van het eerste concept WP 2024 wat u is toegestuurd.

In de basis bestaat het WP 2024 uit dezelfde producten en diensten als het WP 2023. In dit eerste concept zullen we niet uitgebreid ingaan op de al bekende producten. Via Power BI is de PDC beschikbaar waar u op detail kan inzien welke producten er onder welk taakveld vallen. In dit document beschrijven we thema's en activiteiten die specifiek zijn voor het WP 2024.

In hoofdstuk drie vindt u ons advies voor uw gemeente van het WP 2024 verdeeld over programma 1, 2 en 3. Voor het WP 2024 moeten we samen op zoek de optimale inzet van de financiële middelen binnen de afgesproken kaders (MWB-norm en afgesproken LPF-en) en de ontwikkelingen die op ons afkomen. De relatiemanager en senior-adviseur PPR zullen contact met u opnemen om dit concept door te spreken, waarna het omgezet kan worden in een definitief werkprogramma voor 2024.

2. Uitwerking thema's en activiteiten 2024

2.1 Omgevingswet

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet van kracht. De OMWB bereidt zich maximaal voor op de komst van deze nieuwe wet, de implementatie gaat de komende jaren nog door. De Omgevingswet vraagt om een integrale aanpak. Om dit te realiseren is samenwerking in de regio tussen de gemeenten, provincie en diverse ketenpartners (Waterschap, Veiligheidsraad, Gemeentelijke Gezondheidsdienst en OMWB) noodzakelijk. Deze samenwerking is nog niet optimaal en vraagt ook de komende jaren nog aandacht.

Het belang van de OMWB is dat de beschikbare data die de OMWB beheert wordt betrokken bij het opstellen van de omgevingsdocumenten en dat de opgestelde omgevingsdocumenten handhaafbaar zijn. De OMWB neemt de leidende rol door standaardteksten op te stellen voor de minimale inzet qua financiën. Zo is het voor de toezichthouders eenvoudiger en efficiënter om toezicht te houden. Maatwerk leidt tot een hogere ureninzet per controle.

De OMWB verwacht in het laatste kwartaal een toename van het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning (milieu). Overeenkomstig met de implementatie destijds van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo), worden in de laatste maanden in de aanloop naar nieuwe wetgeving over het algemeen meer aanvragen ingediend. Hiervoor zijn twee redenen aan te wijzen. Op de eerste plaats weten de bedrijven met de Wabo waar men aan toe is. Geen verrassingen vanwege nieuwe wetgeving. Op de tweede plaats biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om milieuleges te heffen.

2.2 Overdracht bodem taken

2.2.1 Inhoudelijke ontwikkelingen

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond voor een groot deel van provincie naar gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) onder het bevoegd gezag van de gemeente.

Voor de grondwaterkwaliteit wordt de provincie bevoegd gezag. Dat betekent dat vanuit de huidige bevoegd gezag gemeenten, in de OMWB-regio de gemeenten Tilburg en Breda, de grondwatertaken overgaan van gemeente naar de provincie. Het betreft de verantwoordelijkheid voor de grondwaterkwaliteit. Daarnaast blijven de provincie en de gemeenten Tilburg en Breda verantwoordelijk voor de locaties die onder het overgangsrecht vallen. Dit zijn onder meer spoedlocaties en lopende saneringen.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden.

Samen met de provincie, een aantal gemeenten en de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant en Omgevingsdienst Brabant-Noord heeft de OMWB een transitiedocument opgesteld over de overdracht van de bodemtaken (Brabant brede projectgroep transitie bodemtaken naar Omgevingswet). In dit document zijn de procesmatige en financiële gevolgen onderverdeeld naar basis- en verzoektaken die per regio en gemeente inzichtelijk worden gemaakt (Uitvoeringskader).

Rijk, Inter Provinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen zijn in overleg over afspraken voor bodem en ondergrond voor de periode 2023 – 2030. Gemeenten ontvangen geen gelabelde middelen van het Rijk en moeten de uitvoering van de bodemtaken met 'eigen' middelen financieren. Er zijn ook geen provinciale gelden beschikbaar voor de uitvoering van de gemeentelijke bodemtaken.

Wij vragen uw aandacht voor de benodigde financiën voor het uitvoeren van de nieuwe bodemtaken. Om enige houvast te kunnen geven is in de onderstaande paragraaf een inschatting (ordegrootte) gegeven van de benodigde financiën per gemeente. Bij de schatting van het benodigde budget voor de nieuwe bodemtaken is uitgegaan van:

- het aantal meldingen voor vergelijkbare bodemtaken dat de afgelopen 4 jaar per gemeente, in opdracht van de provincie, is afgehandeld;
- het 'Verantwoord uitvoeringsniveau' van afhandeling en toezicht van de nieuwe bodemtaken, zoals uitgewerkt door de Brabant brede projectgroep;
- een percentage van 20% van het toezichtsbudget voor de inzet van repressieve handhaving.

Er is nog geen schatting gemaakt voor de afhandeling en toezicht voor de gemeenten op de omgevingswet. Dit omdat de gemeenten nog maatwerkregels moet opstellen. Uniformiteit in omschrijvingen bij alle deelnemers maakt het voor de OMWB efficiënter om dit te leveren, dit resulteert in lagere kengetallen.

De gemaakte inschatting heeft enkel tot doel een beeld te vormen van de hoogte van de benodigde financiën gebaseerd op het huidige bodembudget en de in 2024 geldende uurtarieven. Hieraan kunnen vanzelfsprekend geen rechten ontleend worden. Vanaf 2024 willen wij de gemaakte inschatting evalueren aan de hand van de werkelijke aantallen van de milieubelastende activiteiten en zo komen tot een betere inschatting van de benodigde middelen.

2.2.2 Wat betekent dit voor het WP 2024?

Hieronder volgt de inschatting van het benodigde budget voor de bodemtaken uitgaande van ingang van de Omgevingswet per 1 januari 2024.

OMWB	Percentage aanspraak budget	Bedrag uitgaande van ingang Omgevingswet per 1 januari 2024
Alphen-Chaam	0,60%	€ 5.123
Altena	5,89%	€ 50.128
Baarle-Nassau	0,75%	€ 6.403
Bergen op Zoom	13,70%	€ 116.539
Dongen	1,05%	€ 8.965
Drimmelen	2,71%	€ 23.052
Etten-Leur	3,64%	€ 30.919
Geertruidenberg	2,86%	€ 24.332
Gilze en Rijen	2,80%	€ 23.784
Goirle	1,05%	€ 8.965
Halderberge	1,96%	€ 16.648
Heusden	7,53%	€ 64.033
Hilvarenbeek	3,18%	€ 27.077
Loon op Zand	1,66%	€ 14.087
Moerdijk	5,72%	€ 48.665
Oisterwijk	7,68%	€ 65.313
Oosterhout	12,65%	€ 107.575
Roosendaal	7,53%	€ 64.033
Rucphen	2,86%	€ 24.332
Steenbergen	3,31%	€ 28.174
Waalwijk	8,43%	€ 71.716
Woensdrecht	0,9%	€ 7.684
Zundert	1,51%	€ 12.807
Totaal	100,0%	€ 850.354

De overdracht van de bodemtaken is als algemene budgetpost opgenomen in dit werkprogramma. De OMWB is momenteel nog bezig met de nieuwe Producten en Diensten Catalogus (PDC) en deze bepaalt mede waar welk product qua budget gaat landen. Het is dan ook niet nodig om bij P1 NIG Bodem Wbb nu al apart budget op te nemen (zie paragraaf 3.5). We zullen aan de hand van de PDC het benodigde totaalbudget voor de overdracht van deze taken zoveel als mogelijk in uw definitieve werkprogramma gaan verwerken onder de juiste taakvelden.

2.3 Energie

2023 stond in het teken van veel wijzigingen in de wet- en regelgeving over energiebesparing bij bedrijven. Per 1 juli 2023 is het toezicht op en de handhaving van de energiebesparingsplicht voor bedrijven toegevoegd aan het basistakenpakket van de Omgevingsdiensten. Ook is de energiebesparingsplicht aangescherpt en is de onderzoeksplicht voor zeer grote energiegebruikers in werking getreden. Tevens is de doelgroep van de regelgeving uitgebreid met de zogeheten Emission Trade System (ETS)-bedrijven, de vergunningplichtige bedrijven en de glastuinbouwbedrijven. Er is een nieuwe Erkende Maatregellijst beschikbaar en bedrijven moesten voor 1 december 2023 voor de tweede keer voldoen aan de informatieplicht energiebesparing. Zeer grote verbruikers moesten voor 1 december 2023 een energieonderzoeksrapportage aanleveren die door de OMWB wordt beoordeeld. Ook is per 1 januari 2023 de energielabel C-verplichting voor kantoren in werking getreden. De meeste gemeenten hebben ons opgedragen om het toezicht op deze verplichting uit te voeren.

Verder zijn we betrokken bij de maatwerkafspraken over verduurzaming die het Rijk maakt met de twintig grootste energiegebruikers in Nederland en bij de ontwikkelingen rond waterstof.

Alle wijzigingen en ontwikkelingen zorgen voor een forse taakverzwaring van de OMWB. Om de gewijzigde wet- en regelgeving te implementeren, werken we intensief samen met andere omgevingsdiensten zowel op provinciaal als landelijk niveau.

Om het energietoezicht te intensiveren ontvangt de OMWB voor de periode 2022-2026 4,5 miljoen euro rechtstreeks van het Rijk. Voorwaarde is dat het budget dat door gemeenten en provincie voor deze taken in de werkprogramma's wordt ingebracht niet afneemt. Met dit budget is en wordt de energietoezichtcapaciteit verder uitgebreid.

2.4 Circulaire economie

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking en toenemende welvaart in de wereld.

Hierdoor wordt het steeds belangrijker om de beschikbare grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Het hergebruiken van secundaire grondstoffen wordt bemoeilijkt door de huidige afvalwetgeving. Zonder aanpassingen van wetgeving, (regionaal) beleid en pilots komt circulariteit onder druk te staan.

De OMWB volgt de ontwikkelingen rond circulaire economie nauwlettend en zet waar nodig haar kennis hierover in.

In 2024 heeft dit de volgende impact voor de OMWB:

- Het volgen en vertalen van ontwikkelingen rondom circulaire economie en hier zo nodig de eigenaren over adviseren en invulling geven richting bedrijven.
- Waar mogelijk hergebruik van secundaire grondstoffen en duurzame inzet van grondstoffen stimuleren.

2.5 Schone Lucht Akkoord

Met betrekking tot het 'Schone Lucht Akkoord' in relatie tot de provinciale inzet speelt er een aantal zaken. Zo is er sprake van intensivering/uitbreiding van het provinciale meetnet luchtkwaliteit met betrekking tot stikstof en fijnstof. Ook vindt extra onderzoek plaats naar luchtkwaliteit bij 'hot-spots'. Dit betreft de luchtkwaliteit in belaste gebieden waarbij ook ammoniak en benzeen betrokken is. De OMWB breidt in overleg met de provincie luchtkwaliteitsmetingen/locaties uit richting de meer belaste gebieden. U kunt zich vrijwillig inschrijven bij het Rijk voor deze luchtkwaliteitsmonitoring.

De leemte in het wettelijk kader (en bruidsschat) voor het geurbeleid (definiëren en sturen op aanvaardbare hinderniveaus in leefomgeving) op de beleidsthema's industriële geurhinder, overlast particuliere houtstook en horeca-geuren, zet gemeentes mogelijk voor problemen. De OMWB gaat een trekkende en adviserende rol in nemen.

2.6 Overige Aandachtsgebieden in 2024

2.6.1 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) stoffen

Voor ZZS geldt een zogenaamde minimalisatieverplichting. Het doel van deze minimalisatieverplichting is om de ZZS uit de leefomgeving te weren of op een zo laag mogelijk niveau te brengen. De minimalisatieverplichting is alleen van toepassing op de emissies van ZZS naar lucht van vergunningplichtige bedrijven (type C). Voor de type A en type B bedrijven gelden voor deze bedrijven de voorschriften uit de Omgevingswet. Dit geeft niet altijd een oplossing want ook bij deze typen bedrijven kunnen namelijk relevante emissies van ZZS vrijkomen. In dat geval bekijkt het bevoegd gezag van geval tot geval welke eisen en maatregelen nodig zijn. Naast emissies naar de lucht kunnen er ook emissies van ZZS plaatsvinden naar het water, bodem en afval. Gezien de hiervoor genoemde gevaren voor het milieu en de gezondheid is het daarom ook belangrijk om hierin inzicht te krijgen. Voor afvalstoffen is het belangrijk om te voorkomen dat ZZS opnieuw in de keten terecht komen vanwege het circulair maken van de economie. Met de komst van de Omgevingswet komen er juridische mogelijkheden om naar water, bodem en afval te gaan kijken.

Er is nog een andere groep stoffen die als potentiële ZZS ((p)ZZS) worden aangeduid, hierbij bestaat het vermoeden dat ze als ZZS gecategoriseerd moeten worden maar er lopen dan nog nadere onderzoeken om dit te bevestigen. Het beleid van provincie Noord-Brabant is inmiddels om (p)ZZS te behandelen als ZZS.

ZZS en (p)ZZS inventariseren met project

De inventarisatie begon met een eerste inschatting welke vergunningplichtige bedrijven relevant kunnen zijn om nader te bezien. De daadwerkelijke inventarisaties volgen daarna.

Na afronding van het project ontvangt u een rapportage over het verloop van het project en een algemeen advies over de constatering, met hierbij ook als bijlagen lijsten met de aanwezige ZZS en (p)ZZS per vergunningplichtig bedrijf binnen uw gemeente.

2.6.2 Stikstof

Vergunningverlening

Door een GS-besluit uit november 2022 ligt de vergunningverlening voor aanvragen met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden voorlopig stil. Deze ligt stil totdat de benodigde aanvullende maatregelen geborgd en de effecten ervan voldoende zeker zijn. Projecten waar geen sprake is van (een toename van) stikstofdepositie op de betreffende Natura 2000-gebieden kunnen wel worden uitgevoerd. Het GS-besluit heeft gevolgen voor aanvragen uit onder andere de industrie, ruimtelijke ordening en bouw, maar ook zeker voor de agrarische vergunningverlening. Bij iedere vergunningprocedure dient beoordeeld te worden of hiervoor ook een natuurtoestemming nodig is, voornamelijk voor aanvragen waarbij emissiearme stalsystemen zijn betrokken. Gezien de ontwikkelingen hadden we voor de agrarische vergunningverlening een stagnatie verwacht in het

aantal aanvragen. In de praktijk blijkt dit echter mee te vallen. Er worden iets minder nieuwe procedures ingediend, maar meldingen, intrekkingen en OBM's (Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets) blijven gewoon in dezelfde hoeveelheden binnenkomen. Dit verwachten wij ook voor 2024. Daarnaast overleggen we veel met initiatiefnemers/adviseurs over de mogelijkheden die er wél zijn. We verwachten ook voor 2024 veel procedures waarbij de Wnb-aanvraag (Wet natuurbescherming) losgekoppeld wordt van de gehele aanvraag.

Er zijn handelingsperspectieven opgesteld voor zowel agrarisch en industriële vergunningverlening voor intern gebruik bij omgevingsdiensten. Het doel hiervan is enerzijds om medewerkers inzicht te geven in de problematiek en de beoordelingsruimte die zij hebben. Maar vooral ook om zoveel mogelijk uniformiteit te creëren tussen de beoordelingen van stikstofonderzoek bij de Brabantse omgevingsdiensten in het licht van de elkaar snel opvolgende wijzigingen in de stikstofregulering.

Advisering

Naast stikstofadvies rondom de VTH-taken ziet de OMWB de afgelopen jaren een toenemende vraag in stikstofadvies voor bouw en ruimtelijke ordening (RO) op de zogenaamde verzoektaken. Bij ruimtelijke plannen en het verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, hebben gemeentes immers de plicht om af te wegen of er significante (stikstof)effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden.

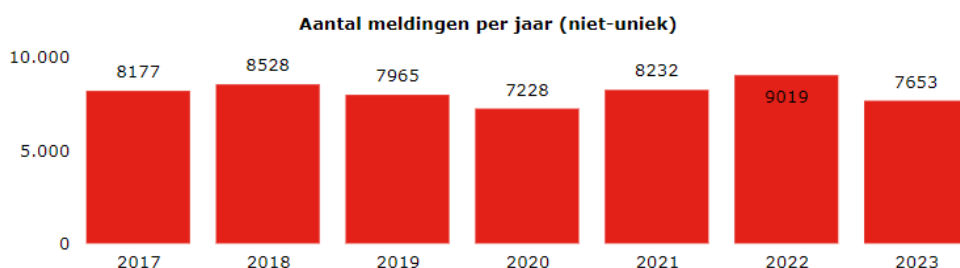
De complexiteit van het dossier door jurisprudentie, steeds wijzigende beleidslijnen en het feit dat stikstof vaak wordt aangehaald in bezwaar- en beroepsprocedures, maken dat het voor gemeenten prettig gevonden wordt om een sparringspartner te hebben. Een aantal gemeentes maken daarnaast gebruik van het aanbod van de OMWB om een gemeentebreed stikstofonderzoek voor woningbouw uit te voeren. Dit gemeentebreed stikstofonderzoek vergemakkelijkt het proces om vroegtijdig de afweging rondom significante effecten bij woningbouw te kunnen maken en leidt ertoe dat initiatiefnemers niet onnodig om stikstofonderzoeken worden gevraagd. De OMWB denkt hierin dus ook oplossingsgericht met gemeentes mee om ze te ontzorgen.

Per 1 januari 2024 wordt een specificatie voor stikstof toegevoegd aan de productencatalogus. Het gaat om de specificatie 'Stikstof/Aerius' dat valt in werkprogramma P2 (onder taakveld Advies luchtkwaliteit en geur). Reden hiervoor is dat de individuele stikstofvragen gerelateerd aan bouw of RO werden ingeboekt via het Portaal/Mijn OMWB op diverse taakvelden, waardoor vertroebeling ontstaat in de financiële overzichten. Door hier één speerpunt/taakveld/producttype van te maken, is er meer duidelijkheid voor onze deelnemers en kunnen wij de uitputting beter monitoren, hetgeen belangrijk is voor het organiseren van voldoende capaciteit.

2.6.3 Milieuklachten

De OMWB voert de klachtenregeling uit voor de deelnemers. Dit betekent dat de OMWB voorziet in de 24/7 ontvangst en registratie van klachten, reguliere bedrijfsmeldingen en meldingen ongewone voorvallen uit het werkgebied en zonodig de direct noodzakelijke opvolging geven aan deze klachten en meldingen.

De afgelopen jaren zijn ongeveer 8.500 klachten en meldingen per jaar ontvangen. Hieronder een overzicht van de aantallen vanaf 2017 tot en met oktober 2023.

De OMWB gaat werken met een nieuw systeem voor de registratie van milieuklachten en milieumeldingen. Hiervoor is een aanbesteding doorlopen samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten en RUD Zeeland. De opdracht is gegund aan de firma Solid Digital. De live-gang is gepland voor 15 november 2023.

Naast het klachtensysteem wordt de website www.milieuklachtencentrale.nl vernieuwd. De 'landingspagina' hiervan is per 1 november live gegaan. Hierna zal de website (verder) worden gevuld met informatie over klachten en een actualiteitenpagina.

2.7 Toezicht 2024

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging hebben gevolgen voor de manier waarop de OMWB haar taken ten aanzien van toezicht uitvoert. De afwegingsruimte wordt groter; doelvoorschriften krijgen de voorkeur boven middelvoorschriften. De verwachting is dat de noodzakelijke competenties van toezichthouders onder de Omgevingswet veranderd naar meer communicatief en procesgericht.

Voor al onze gemeenten voeren we milieutoezicht uit bij bedrijven. Het toezichtprogramma, onderdeel van het werkprogramma, is daarin leidend. Preventief toezicht op milieubelastende activiteiten in de leefomgeving verkleint de kans op ongevallen, incidenten of zelfs rampen aanzienlijk.

De OMWB is bezig met het afronden van het nieuwe Gemeenschappelijke UitvoeringsKader (GUK). Dit beschrijft de algemene uitgangspunten en de strategieën die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak (vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieugebied) voor de gemeenten in de regio Midden- en West-Brabant. Risicogericht werken en programmeren is hierbij het centrale uitgangspunt. Een onderdeel van het nieuwe GUK is de risicoanalyse. In deze analyse zijn de risico's in beeld gebracht die voortkomen uit bepaalde activiteiten. Deze activiteiten zijn onderverdeeld in herkenbare branches die Omgevingswet-proof zijn. De nieuwe VTH-strategieën en programmering systematiek worden voor een belangrijk deel gebaseerd op de uitkomsten van deze risicoanalyse. Deze systematiek wordt vooruitlopend al toegepast in het vormgeven van het werkprogramma 2024. De OMWB kiest voor de implementatie van haar nieuwe GUK voor een 'soft overgang' waarbij ontwikkeling in kleine stappen centraal staat. Ook de uitkomsten van het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) kunnen hierin nog effect hebben (m.n. de verwachte uitwerking van een landelijk uniform uitvoerings- en handhavingbeleid en de implementatie van een regionale financieringsmethodiek voor het basistakenpakket).

Vanaf 2024 starten we met een nieuwe programmeringssystematiek. Deze systematiek beschrijft de manier waarop de OMWB haar preventieve toezicht vormgeeft voor de circa 8.000 basistaakbedrijven in haar gebied. Uitgangspunt daarbij is om risicogericht toezicht, omgevingsbewust uit te voeren op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier. Dit houdt in dat we inzetten op de bedrijven en branches waar de kans op een overtreding het grootst is en waar de effecten van niet naleving op de omgeving de grootste impact hebben. Dit doen we met een mix van de meest geschikte interventies en instrumenten. Met de programmeringssystematiek maken we de uitvoering van toezicht eenduidig en transparant in de keuzes en resultaten voor zowel de gemeenten als voor de burgers en bedrijven in onze omgeving.

De programmeringssystematiek bestaat uit drie hoofdonderdelen:

- De meest belangrijke bedrijven in termen van risico's en emissies (Risicorelevante bedrijven (RRB), IPPC-bedrijven en veehouderijen);
- De programmatische brancheaanpak;
- De reguliere aanpak.

Meest risicovolle branches

In 2024 starten we met de ontwikkeling van de nieuwe aanpak voor de meest risicovolle branches (Risicorelevante bedrijven (RRB), IPPC-bedrijven en veehouderijen). Dit met als doel om vanaf 2025 in lijn van het nieuwe GUK te werken.

Programmatische brancheaanpak

Voor de branches die in de risicoanalyse een groot en zeer groot risico scoren wordt de reguliere brancheaanpak toegepast. Hiervoor worden brancheplannen opgesteld voor vier jaar en gefaseerd ingevoerd, in het GUK is hiervoor een planning opgenomen. In de brancheplannen wordt bepaald op welke milieuthema's wordt ingezet en welke instrumenten en interventies worden toegepast om de opgenomen doelstellingen te realiseren.

Reguliere aanpak

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor de reguliere aanpak wordt de risicoanalyse als hulpmiddel gebruikt. Op basis van deze prioriteitscore, in combinatie met de voorgestelde frequentie vanuit de MWB-norm en de data van de laatste controle, stelt de OMWB een concept uitvoeringsprogramma op. Dit programma wordt jaarlijks door de operationeel verbinder toezicht met de gemeente besproken en vastgesteld.

Branches 2024

- Risico Relevante Bedrijven (RRB)
- Integrated Pollution Prevention Control (IPPC) / Richtlijn Industriële Emissie (RIE)
- Veehouderijen
- Afval
- Glastuinbouw
- Vuurwerk
- LPG-tankstations

2.8 NIG taken

2.8.1 Ketenaanpak

De ketenaanpak die zich richt op grensoverschrijdende milieuproblematiek op de thema's bodem, asbest en afval wordt verder geprofessionaliseerd. Dit doen wij door de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen op het gebied van informatie-uitwisseling tussen handhaving- en ketenpartners te intensiveren en door de projectmatige invulling van het programma Ketenaanpak verder te vormen naar de verkregen inzichten uit het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2021.

We worden slagvaardiger in het blootleggen van non-compliance bij bedrijven door het instrument 'Diepgaand administratief toezicht' (DAT) deel uit te laten maken van het VTH-instrumentarium op basis van een strategisch kader en uitvoeringskader. Daarnaast borgen wij een effectievere interventie door in een dergelijke aanpak vroegtijdig af te stemmen met handhavingpartners.

Tot slot werken we in 2024 verder aan een Brabantbrede ketenaanpak door de werkprogramma's van de OMWB, ODZOB en ODBN te harmoniseren en gezamenlijk projectteams te vormen die knelpunten in de keten weten op te lossen. Er wordt hiervoor in 2024 een programma opgesteld dat collectief wordt uitgevoerd. Op het moment dat het een bedrijf betreft in uw gemeente drukt dit op het ad hoc deel van het toezichtsbudget.

2.8.2 Verklaring Van Geen Bedenkingen natuur en toezicht

Gemeenten hebben de bevoegdheid om toezicht te houden op de Verklaring van Geen Bedenkingen (VVGB's) natuur.

In het kader van de Omgevingswet verandert er een en ander gezien de dubbele handhavingsbevoegd voor het houden van toezicht en handhaving bij instemmingsverzoeken. Onder de Omgevingswet is opgenomen dat beide bevoegde gezagen zowel toezicht als handhaving mogen uitvoeren en dat zij dit onderling moeten afstemmen.

Dit kan nogal wat betekenen voor het uitvoeren van controles onder de omgevingswet. Het beste qua werkwijze voor de hele provincie met al haar gemeenten is dat dit een uniforme afspraak wordt tussen de provincie en alle gemeenten.

Momenteel hebben wij de provincie verzocht om hier zo spoedig als mogelijk afspraken over te maken, zodat duidelijk is wie er vanaf 2024 dit toezicht op zich gaat nemen qua inhoud en financiën.

3. Werkprogramma 2024

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden voor programma 1,2 en 3 de financiële prognoses voor het WP 2024 gegeven. De geraamde benodigde bedragen per taakveld zijn in de loop van het jaar bepaald, gebaseerd op de realisatie van de afgelopen jaren en uw ambities.

Als laatste hebben we rekening gehouden met uw wensen die u naar aanleiding van de begroting 2024 en de bespreking van het werkprogramma aan ons hebt doorgegeven.

3.2 Programma 1

In de onderstaande tabel vindt u de opbouw van de verschillende taakvelden van Programma 1. In de kolommen vindt u de MWB-norm 2024 en het afgesproken definitieve budget voor 2024.

Taakveld	MWB-norm 2024	Inbreng 2024
Vergunningverlening (basis)	€ 100.989	€ 107.500
Toezicht grijs (basis)	€ 96.730	€ 101.763
Hercontroles grijs (basis)	€ 27.665	€ 27.665
Repressieve handhaving	€ 24.137	€ 24.137
Bezwaar en Beroep	€ 8.998	€ 12.144
Klachten en bedrijfsmeldingen	€ 27.512	€ 45.000
Niet Inrichting Gebonden (NIG)	€ 79.410	€ 73.776
Asbest	€ 41.808	€ 41.809
Toezicht Bodem Bbk	€ 23.498	€ 15.000
Toezicht Bodem Wbb		
Toezicht gBes	€ 14.104	€ 12.959
Ketengericht milieutoezicht		€ 2.863
Mobiel breken		€ 1.145
Energie		€ 14.484
Totaal Programma 1	€ 365.441	€ 406.469

3.2.1 Vergunningverlening grijs (basis)

De OMWB blijft, overeenkomstig de lopende afspraken, de werkzaamheden voor vergunningverlening milieu uitvoeren voor zowel de basis- als niet-basistaken.

3.2.2 Toezicht grijs (basis)

Het toezichtprogramma is gebaseerd op de gemeenschappelijk vastgestelde uitgangspunten rondom programmeren. Dit betekent dat toezicht zoveel mogelijk risicogestuurd wordt geprogrammeerd en uitgevoerd. Voor een aantal thema's is een regionale aanpak afgesproken.

Lokale prioriteiten

Het gaat hier om de vrije ruimte die uw gemeente heeft om invulling te geven aan de uitvoering van toezichttaken. De controlefrequenties uit de MWB-norm vormen hier het uitgangspunt.

Ad hoc

In overleg met u houdt de OMWB een gedeelte van het toezichtbudget vrij voor ad hoc controles. Dit zijn vaak controles naar aanleiding van een bijzondere situatie die gedurende het jaar bij een

inrichting ontstaat. In uw gemeente volgen ook vaak extra controles uit klachten. Ook toezicht op ondergrondse tanks is in dit ad hoc budget opgenomen. Reiniging en verwijdering van deze tanks is niet planbaar. Als hierbij een bodemverontreiniging gesaneerd wordt zal een toezichthouder hierop toezien. Deze kosten komen ten laste van het budget toezicht bodem Wbb.

3.2.3 Hercontroles grijs (basis)

In de MWB-norm is vastgelegd dat er op het toezichtbudget een opslag van 28,6% voor hercontroles nodig is.

3.2.4 Repressieve handhaving

Hieronder vallen de producten en activiteiten die worden geleverd in het kader van bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving op alle taakvelden waarop de OMWB voor u werkzaamheden uitvoert. Het budget is een inschatting gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen drie jaar.

3.2.5 Bezwaar en beroep

De OMWB levert in het kader van bezwaar- en beroepszaken de benodigde en gewenste ondersteuning.

3.2.6 Klachten en bedrijfsmeldingen

De OMWB handelt klachten af voor zowel basistaak- als niet-basistaakbedrijven. Over de werkwijze zijn regionale afspraken gemaakt. Het budget is gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen drie jaar.

3.2.7 Niet Inrichting Gebonden (NIG)

Asbest

Naast de bekende werkzaamheden zoals beoordelen sloopmeldingen, veldtoezicht, administratief toezicht, ketengericht milieutoezicht en verzoektaken gaan wij net als in 2023 uitvoering geven aan de nieuwere producten vrije veldtoezicht en niet uitgevoerde saneringen. Uit onze data blijkt dat het naleefpercentage van bedrijfsmatig gemelde asbestsaneringen een aantal jaar boven de 95% zit.

Toezicht Bodem Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Voor toezicht op het Bbk is in het verleden een *level playing field* afgesproken, de taken worden vanaf 1 januari 2024 opgenomen onder de Omgevingswet. De OMWB behandelt de meldingen en houdt toezicht. In het level playing field wordt voor uw gemeente uitgegaan van gemiddeld 30 meldingen en tien controles per jaar. Een deel van deze controles wordt ingevuld via vrije veldtoezicht. Het budget is gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren met als minimale inzet de MWB-norm.

Echter met de komst van de Omgevingswet gaat er voor deze werkzaamheden een en ander wijzigen. Met name de informatieplicht voor graven en graafmeldingen is nieuw. Hierbij is soms ook een overlap met meldingen voor het toepassen van grond. Wat hiervan de impact specifiek voor uw gemeente is is nog onduidelijk. Dit zal in 2024 door de OMWB gemonitord worden. Tevens is de OMWB bezig om het proces voor het behandelen van deze graafmeldingen zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten.

Toezicht gesloten Bodemenergiesystemen (gBes)

Toezicht bij gesloten bodemenergiesystemen op het aanleggen en gebruik van deze systemen.

Ketengericht milieutoezicht (KMT)

Het Ketengericht Milieutoezicht wordt uitgevoerd conform een jaarlijks vastgesteld programma.

Mobiel breken

Het Besluit mobiel breken Bouw- en Sloopafval stelt regels voor het mogen breken van BSA op de slooplocatie met een mobiel puinbreker. Van 2018 tot en met 2020 is onder het taakveld Ketengericht milieutoezicht het project Besluit mobiel breken Bouw- en Sloopafval uitgevoerd. Het

project is opgeleverd en de uitvoering van het preventieve reguliere toezicht is in 2021 overgegaan van het taakveld NIG - ketengericht milieutoezicht naar het taakveld NIG – Mobiel breken.

Het toezicht op mobiel breken installaties is een basistaak voor de OMWB. Alle meldingen worden beoordeeld. Ook wordt er voor iedere locatie een voorcontrole uitgevoerd op de slooplocatie om te zien of het bouw- en sloopafval overeenkomt met wat er op de locatie gesloopt wordt. Tijdens het breekproces zelf wordt er risicogericht een controle uitgevoerd waarbij met name wordt gekeken naar het bedrijf dat breekt en de locatie waar wordt gebroken. Nadat het werk klaar is zal na verloop van tijd een (administratieve) nacontrole plaatsvinden om te zien of het granulaat is toegepast of afgevoerd en of de locatie netjes is achtergelaten.

3.2.8 Energie

Het P1-budget Energie wordt ingezet voor het informatie gestuurde toezicht op de naleving van de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing. Tevens wordt toegezien op de tijdige indiening van de verplichte onderzoeksrapportages en worden deze rapportages beoordeeld. Om deze taken verder te intensiveren wordt tevens aanvullend Specifieke Uitkering (SPUK) budget ingezet. In 2024 wordt bijzondere aandacht geschonken aan de nieuwe doelgroepen: de vergunningplichtige bedrijven, inclusief de Emission Trade System (ETS) bedrijven en de glastuinbouw.

Daarnaast is een beperkt budget opgenomen voor de gemeente specifieke voorbereiding op de nieuwe regeling CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit. Deze regeling treedt op 1 januari 2024 in werking en verplicht bedrijven met meer dan 100 medewerkers om jaarlijks te rapporteren over de zakelijke mobiliteit én de woon-werkmobiliteit. Omgevingsdiensten moeten er vanaf 2025 op toezien dat bedrijven de rapportages tijdig en volledig indienen. In 2024 bereiden we ons hierop voor door onder meer het inregelen van de benodigde data-instrumenten en het volgen van noodzakelijke trainingen. Dit laatste gebeurt grotendeels vanuit de collectieve taken (P3).

3.3 Programma 2

In de onderstaande tabel vindt u de opbouw van de verschillende taakvelden van Programma 2. De basis voor programma 2 is uw geïndexeerde inbreng van 2024.

Taakveld	Inbreng 2024
Vergunningverlening (niet basis)	
Vergunningverlening bodem en grondwater	€ 0
Vergunningverlening totaalloop	€ 8.408
Vergunningverlening water	€ 0
Toezicht (niet basis)	
Toezicht grijs (niet basis)	€ 46.949
Hercontrole (niet-basis)	€ 10.000
Toezicht water	€ 2.000
Toezicht natuur en landschap	€ 0
Toezicht bouw (niet basis)	€ 0
Toezicht totaalloop (niet basis)	€ 3.363
NIG-taken (niet basis)	
Asbestsloop particulieren	€ 10.000
Advies	
Advies beleid leefomgeving	€ 12.500
Advies ruimtelijke ordening	€ 29.000
Advies bodem	€ 15.000
Advies water(kwaliteit)	€ 0
Advies geluid en trillingen	€ 5.000
Sanering verkeerslawaaï	€ 0
Advies luchtkwaliteit en geur	€ 5.000
Advies licht en elektromagnetische straling	€ 0
Advies externe veiligheid	€ 4.000
Advies energie en duurzaamheid	€ 0
Advies gezondheid	€ 500
Ondersteuning opdrachtgever	
Ondersteuning opdrachtgever	€ 0
informatieverstrekking en gegevensbeheer	
Informatieverstrekking	
Bodeminformatie verstrekken aan derden	€ 500
Gegevensbeheer	
Beheer IPPC	€ 785
Beheer REV	€ 584
Abonnement bodeminformatiesysteem (BIS)	€ 2.638
Invoer bodemrapporten	€ 7.835
Overige (monitoring Schone lucht akkoord en afronding NSL)	€ 2.500
Omzetting Inrichten naar MBA	€ 15.867
Totaal P2	€ 182.429

Er wordt nadrukkelijk aangegeven dat het opnemen van budget niet inhoudt, dat de gemeente op de besteding van dat budget wordt afgerekend. De afrekening zal plaatsvinden op basis van de werkelijke afname van producten en diensten na afloop van het jaar.

3.3.1 Vergunningverlening (niet basis)

Vergunningverlening totaalsloop

Dit betreft het beoordelen en behandelen van de meldingen totaalsloop. Het budget is gebaseerd op de ervaringen in de afgelopen jaren.

3.3.2 Toezicht (niet basis)

Grijs

Uw gemeente heeft ook het toezicht op de niet-basistaakbedrijven bij de OMWB ondergebracht. Voor een aantal branches heeft de OMWB een regionale werkwijze. De branche vuurwerk valt budgettair onder toezicht niet-basistaken.

Bij lokale prioriteiten vindt de verdere invulling van het toezichtprogramma plaats. Het gaat hier om de vrije ruimte die uw gemeente heeft om invulling te geven aan de uitvoering van de toezichttaken. Op basis van een risicobenadering is het toezichtprogramma samengesteld. Onder dit budget valt ook het uitvoeren van horecarondes. Verder is er ruimte voor ad hoc controles. Deze komen vooral voort uit klachten. Maar hierbij kan ook gedacht worden aan het meedoen met gebiedsgerichte acties vanuit de gemeente. Zodra het GUK definitief is vastgesteld wordt ook de uitvoering van toezicht op niet-basis taken uitgevoerd volgens dit GUK.

Hercontroles grijs (niet-basis)

Boven op het toezichtbudget is een opslag van 28,6% voor hercontroles nodig.

Toezicht water

In 2024 worden (afvalwater)controles voor het Besluit lozen buiten inrichtingen uitgevoerd.

3.3.3 Advies beleid leefomgeving

De OMWB zal u ondersteunen met de omgevingstafel. In uw werkprogramma is budget opgenomen zodat wij u bij kunnen staan bij de implementatie van de Omgevingswet.

Hieraan liggen de volgende redenen ten grondslag:

- De gemeenten krijgen meer tijd (3 jaar extra) voor het opstellen en vaststellen van de Omgevingsvisie (2027) en Omgevingsplan (2032). De implementatie van de Omgevingswet vraagt zoveel capaciteit dat veel overheden nog niet of slechts de eerste stappen hebben gezet tot opstellen van deze omgevingsdocumenten.
- Het opstellen van de omgevingsdocumenten wordt door de gemeenten opgedragen aan een externe partij, waarbij de OMWB slechts beperkt wordt betrokken.

3.3.4 Advies water(kwaliteit)

De OMWB voert voor uw gemeente afvalwatermonitoringen uit bij bedrijven. De resultaten daarvan leveren veel informatie op en geven vaak aanleiding tot een vervolgtraject. Het opstellen van het afvalwatermonitoringsprogramma en vervolgtrajecten gebeuren in nauw overleg met uw gemeente. Net als voorgaande jaren wordt er een plan van aanpak voor u opgesteld.

3.3.5 Advies luchtkwaliteit en geur

Advies luchtkwaliteit en geur valt uiteen in twee adviesstromen. Behalve de advisering op taakveld geur worden onder dit taakveld ook de stikstof (AERIUS) berekeningen opgenomen.

De berekeningen van stikstof (AERIUS) worden door de OMWB getoetst voor uw gemeente. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor ruimtelijke plannen, omgevingsvergunningen en vergunningen in het kader van de Omgevingswet. Het budget is bepaald op basis van de uitvoering in 2023.

3.3.6 Advies externe veiligheid

De OMWB voert hiervoor zowel gemeente-overstijgende taken uit als taken specifiek voor uw gemeente. De gemeente-overstijgende taken bevatten naast gezamenlijke verzoektaken ook

algemene werkzaamheden zoals kennisopbouw en -deling en landelijke overleggen. Hierbij behoort ook het optimaliseren van het Register Externe Veiligheid (REV). Mogelijk wordt hiervoor in 2024 nog een kleine subsidie vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verkregen maar dat is op dit moment nog niet definitief bevestigd. Wel wordt vanuit het Ministerie subsidie ontvangen voor het herberekenen van aandachtsgebieden voor Seveso inrichtingen. Van deze inrichtingen is de provincie bevoegd gezag. Enkele inrichtingen die tegen deze Seveso grens liggen worden tevens herberekend en worden ook binnen deze middelen gefinancierd. Het kan zijn dat uw gemeente bevoegd gezag is van deze inrichting/activiteit. Het invoeren in het REV wordt bij deze inrichtingen mee-gefinancierd.

Uw gemeente brengt specifieke opdrachten bij de OMWB in zoals advisering in het kader van ruimtelijke ordening of het toetsen van risicoberekeningen om de consequenties van ruimtelijke ontwikkelingen in kaart te brengen of het opstellen van Omgevingsveiligheidsbeleid. Ook is dit budget bedoeld om vragen te stellen en inhoudelijk te sparren.

3.3.7 Advies energie en duurzaamheid

Het P2-budget Advisering energie en duurzaamheid wordt ingezet op de voortzetting van het toezicht op de energielabel C-verplichting bij kantoren.

3.3.8 Advies gezondheid

De OMWB is namens uw gemeente bronhouder voor de registratie van natte koeltorens. Dit betekent dat bekende natte koeltorens worden geverifieerd en geregistreerd in de Atlas Leefomgeving.

3.3.9 Ondersteuning opdrachtgever

Binnen dit budget is ruimte opgenomen voor korte vragen vanuit uw gemeente aan de OMWB, dit gaat over alle thema's heen. Ook de extra inzet die wordt gevraagd door uw gemeente binnen de cyclus van werkprogramma tot en met verantwoord is hierin opgenomen.

3.4 Programma 3

Het budget voor de uitvoering van de collectieve taken (programma 3) bestaat voor 2024 uit drie onderdelen, die op verschillende wijzen door de deelnemers worden gefinancierd, te weten:

- "traditionele" collectieve taken op basis van een bij de oprichting van de OMWB in 2013 afgesproken verdeelsleutel;
- een voor alle deelnemers gelijke bijdrage voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van het project Samen Sterk in Brabant (SSiB);
- een bijdrage voor het beheer van het Inrichtingenbestand / Omgevingsdossier op basis van het aantal inrichtingen.

Het inhoudelijke programma inclusief financiële verdeling over de diverse onderwerpen wordt in het 4^e kwartaal van 2023 vastgesteld.

Collectieve taken	Inbreng 2023	Inbreng 2024
Vast gedeelte	€ 35.654	€ 35.045
SSiB	€ 10.000	€ 10.419
IB-beheer / Omgevingsdossier	€ 7.255	€ 7.394
Totaal	€ 52.909	€ 52.858

3.5 Totaaloverzicht

Totaaloverzicht	Inbreng 2023	Inbreng 2024
Programma 1	€ 459.282	€ 406.469
Programma 2	€ 142.899	€ 182.429
Programma 3	€ 52.909	€ 52.858
Overdracht bodemtaken	€ 0	€ 28.174
Totaal	€ 655.090	€ 669.930